

Hlásiče požáru a přenosné hasící přístroje ve stavbách od 1. července 2008

Dnem 1. července 2008 nabyla účinnosti vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, která stanoví technické podmínky požární ochrany pro navrhování, provádění a užívání staveb. Vyhláška č. 23/2008 Sb. nenahrazuje stávající právní předpisy týkající se požární ochrany staveb, neboť i nadále zůstává v platnosti zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci, a další předpisy upravující tuto problematiku.

Vyhláška č. 23/2008 Sb. (dále bude uváděno zkráceně „vyhláška“) přináší několik novinek, které se dotknou takřka každého z nás. Podle vyhlášky musí být mj. každý nový rodinný dům i každý byt bytového domu vybaven zařízením autonomní detekce a signalizace (tzv. „hlásiči požáru“) a přenosnými hasícími přístroji. Hlásiči požáru však musí být vybaveny i nové stavby ubytovacího zařízení staveniště, ubytovací zařízení, stavby zdravotnického zařízení a sociální péče a stavby školského zařízení určeného pro ubytování nebo prostory určené pro ubytování ve stavbě školského zařízení, u nichž na základě technických norem nevzniká požadavek na vybavení elektrickou požární signalizací.

Hlásiče požáru

Povinnost vybavit si objekt hlásiči požáru se vztahuje jen stavby, o kterých stavební úřad pravomocně rozhodne v územním řízení, udělí jim územní souhlas anebo k projektové dokumentaci získají souhlasné stanovisko orgánu státního požárního dozoru **po 1. červenci 2008**. Stavby schválené před 1. červencem 2008 budou muset být vybaveny hlásiči požáru pouze tehdy, pokud stavba či její část projde v budoucnu rozsáhlejší stavební úpravou.

Hlásič požáru musí být u **rodinných domů** umístěn v části vedoucí k východu z bytu, u mezonetových bytů a rodinných domů s více byty v nejvyšším místě společné chodby nebo prostoru. Jedná-li se o byt s podlahovou plochou větší než 150 m², musí být umístěn další hlásič požáru v jiné vhodné části bytu.

U **bytových domů** musí být hlásič požáru umístěn v části bytu vedoucí směrem do únikové cesty. Jedná-li se o byt s podlahovou plochou větší než 150 m² a v mezonetových bytech musí být umístěn další hlásič požáru v jiné vhodné části bytu.

Stavba ubytovacího zařízení, u které nevzniká požadavek na vybavení elektrickou požární signalizací, musí mít hlásič požáru osazen v každém pokoji pro hosty, ve společných prostorech a v části vedoucí k východu z domu, pokud se nejedná o chráněnou únikovou cestu. To samé platí i pro **stavbu školského zařízení** určeného pro ubytování nebo prostor určený pro ubytování ve stavbě školského zařízení.

Stavba sociální péče, na kterou se nevztahuje požadavek na zajištění elektrickou požární signalizací, musí mít hlásič požáru umístěn v každé ubytovací jednotce a v části vedoucí k východu z domu, pokud se nejedná o chráněnou únikovou cestu.

Stavba ubytovacího zařízení staveniště musí mít hlásič požáru umístěn v každém pokoji určeném pro ubytování osob a v části vedoucí k východu z ubytovacího zařízení staveniště.

Je dále věcí rozhodnutí každého z nás o skutečné úrovni zabezpečení staveb. Optimální by byla instalace hlásiče požáru v každé místnosti.

Přestože vyhláška neurčuje povinnost mít hlásiče ve starších stavbách, hasiči jejich instalaci jednoznačně doporučují. Nejtragičtější následky mívají právě požáry v domácnostech, nejčastěji při vaření či kouření. Hlásiče požáru jsou účinným a na údržbu

nenáročným prostředkem požární prevence, který zajišťuje včasné zjištění požáru v kteroukoliv denní či noční hodinu, čímž chrání stavby a hlavně životy lidí a zvířat před ničivým požárem. Typů hlásičů požáru je celá řada. Ty, které se budou montovat do novostaveb, **musí mít značku CE**.

Cena požárních hlásičů se pohybuje v řádech stovek korun, podle hasičů je lze pořídit už za 200 až 300 Kč, přičemž jednoduchá konstrukce požárních hlásičů umožní namontování svépomocí i do půl hodiny.

Přenosné hasicí přístroje

Všechny rodinné domy, ubytovny, garáže a obchody nově postavené budou muset být také vybaveny přenosnými hasicími přístroji kategorie 34A, což se pozná ze štítku na přístroji. Vyhláška sice pro rodinné domy stanoví přenosný hasicí přístroj na požáry typu A (požáry pevných látek), ale na trhu existují také přenosné hasicí přístroje splňující povinné minimum, které mají universální hasicí náplň určenou nejen pro požáry pevných látek, ale i požáry kapalin (typ B) a plynů (typ C). Lidé si nemusí pořizovat přenosný hasicí přístroj přesně s označením 34 A, ale mohou se místo toho vybavit i dvěma nebo více přenosnými hasicími přístroji s menší hasicí schopností, ovšem součet jejich hasicích schopností pro požáry typu A musí dosáhnout alespoň stanovené minimum 34.

Hasiči jednoznačně doporučují dodatečné vybavení přenosnými hasicími přístroji rovněž staveb stávajících. Je třeba připomenout, že podle současných předpisů musí být přenosnými hasicími přístroji vybaveny i stávající společné prostory v bytových domech a garáže.

Cena hasicích přístrojů se pohybuje v řádech stovek korun, kdy cena začíná dle informací hasičů už na 700 Kč.

U stávajících staveb schválených před 1. červencem 2008 se musí do 1. ledna 2009 splnit pro jejich užívání podmínky stanovené § 30 vyhlášky:

- při užívání stavby musí být zachována úroveň požární ochrany vyplývající z technických podmínek požární ochrany staveb, podle kterých byla stavba navržena, provedena a bylo zahájeno její užívání,
- při úpravě interiéru stavby nepodléhající řízení podle stavebního zákona musí být postupováno v souladu s podmínkami uvedenými ve vyhlášce a v českých technických normách vyhláškou uvedených; vyhláška stanoví mj. i požadavky přístupu k nástěnným hydrantům a hasicím přístrojům,
- v prostoru chráněné únikové cesty nesmí množství hořlavých látek (hořlavých předmětů) překročit rozsah uvedený vyhláškou, aby nebyla ohrožena bezpečná evakuace lidí při případném požáru a byla zachována ještě přijatelná míra požární bezpečnosti; to, zda úniková cesta je nebo není chráněná a zda se tedy na ní vztahují či nevztahují požadavky vyhlášky, je stanoveno v projektové dokumentaci stavby,
- při umístění materiálu nebo zařizovacího předmětu v nechráněné nebo částečně chráněné únikové cestě musí být zajištěna možnost úplného otevření křídel dveří, současně nesmí být ohrožena volná průchodnost únikových cest,
- při užívání prostoru s výskytem hořlavé kapaliny se postupuje podle podmínek uvedených vyhláškou a podle podmínek stanovených v české technické normě uvedené ve vyhlášce,
- v ubytovací části stavby zařízení staveniště nesmí být umístěno tepelné zařízení a tepelná soustava se zkapalněnými uhlovodíkovými plyny včetně zásobních nádob,

- technické zařízení ve stavbě, jehož náhlé odstavení nebo vypnutí by vyvolalo havárii, musí být zřetelně označeno štítkem obsahujícím informaci o určení zařízení a charakteristice nebezpečí,
- v řadové, hromadné nebo vícepodlažní jednotlivé volně stojící a nebo přistavěné garáži nesmí být umístěno motorové vozidlo pro přepravu hořlavých kapalin a hořlavých plynů,
- v podzemní hromadné garáži určené pro veřejné užívání nelze parkovat vozidla s pohonem na plynná paliva,
- v garáži nesmí být ukládány tlakové nádoby s hořlavými a hoření podporujícími plyny,
- není-li bezpečná vzdálenost tepelného zařízení (různých spotřebičů) vyrobeného před 1. červencem 2008 stanovena návodem výrobce (pokud není bezpečná vzdálenost stanovena návodem výrobce, popř. tento návod není k dispozici), stanoví se tato vzdálenost vyhláškou.

Závěrem lze každému doporučit, aby se s vyhláškou č. 23/2008 Sb. seznámil. Celé znění vyhlášky je k dispozici např. na Portálu veřejné správy České republiky (adresa: www.portal.gov.cz) nebo na webových stránkách Hasičského záchranného sboru ČR na adrese www.hzscr.cz/vyhlaska, na nichž lze nalézt i další informace k aplikaci vyhlášky.